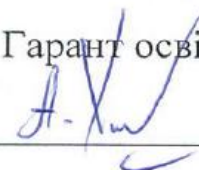

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Кафедра соціально-гуманітарних та правових дисциплін

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Гарант освітньої програми

 А. О. Харенко

« 01 » 09 2022 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ІСТОРІЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ»

Освітній рівень: перший (бакалавр)

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 075 «Маркетинг»

Освітня програма: «Маркетинг»

Факультет: Економіки і підприємництва

Умань – 2022 р.

Робоча програма навчальної дисципліни «Історія та культура України» для здобувачів вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг». Умань: Уманський НУС, 2022. 15 с.

Розробник: к. і. н., доцент кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін доц. В. І. Доморослий

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри соціально-гуманітарних та правових дисциплін

Протокол від “24” вересня 2022 року № 1

Завідувач кафедри доц. Л. В. Машковська

“24” вересня 2022 року

Схвалено науково-методичною комісією факультету економіки і підприємництва

Протокол від. “1” вересня 2022 року № 1

“1” вересня 2022 року

Голова доц. Ю. А. Цимбалюк

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень, назва освітньої програми	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	07 «Управління та адміністрування»	Обов'язкова	
Модулів – 1	Спеціальність 075 «Маркетинг»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 90		Семестр	
		1	1
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 3	Освітній рівень: перший (бакалаврський) Освітня програма «Маркетинг»	Лекції	
		16 год.	8 год.
		Практичні, семінарські	
		28 год.	4 год.
		Індивідуальні завдання	
		Самостійна робота	
		46 год.	78 год.
		Вид контролю: екзамен	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Дисципліна «Історія та культура України» розглядає низку теоретико-методологічних та конкретно історичних питань, пов'язаних з історією формування території сучасної України, історією становлення українського народу, історією державотворчих процесів на українських землях, формуванням самобутньої і неповторної вітчизняної культури.

Мета вивчення курсу полягає у формуванні у здобувачів вищої освіти національно-культурної ідентичності, патріотичного світогляду, активної соціальної та громадянської позиції, почуття власної гідності у результаті осмислення соціального та морального досвіду минулих поколінь, розуміння історії та культури України в контексті історичного процесу.

Основні завдання вивчення дисципліни «Історія та культура України»: проаналізувати етнічні й державотворчі процеси на території України та визначити умови формування та розвитку вітчизняної культури, як самобутньої культури українців; формувати уявлення про вітчизняну історію та культуру, як частину всесвітнього історичного та культурного процесу; розвивати навички дослідницької роботи з джерелами та об'єктивного аналізу історичних фактів; виховувати патріотичні почуття та шанобливе ставлення до історії України, її історичних постатей та діячів культури.

Місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі освітньо-професійної програми: вивчення змісту дисципліни базується на освоєнні курсів бакалаврського рівня вищої освіти: українська мова, іноземна мова.

Інтегральна компетентність:

- здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері маркетингової діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування відповідних теорій та методів і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

- здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя

Програмні результати навчання:

- діяти соціально відповідально та громадсько свідомо на основі етичних принципів маркетингу, поваги до культурного різноманіття та цінностей громадянського суспільства з дотриманням прав і свобод особистості;

- демонструвати відповідальність у ставленні до моральних, культурних, наукових цінностей і досягнень суспільства у професійній маркетинговій діяльності.

3. Програма навчальної дисципліни

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. Стародавня середньовічна та нова історія України.

Тема 1. Стародавня історія та культура України

Початки формування державності на українських землях. Стародавня культура України. Територія України територіально-адміністративний поділ. Перші поселення. Суспільні поділи праці та їх наслідки. Суспільно-політичний устрій. Періодизація історії України та її структура. Історіографія. Трипільський період. Державні утворення кочових народів на території України. Царство скіфів та його устрій. Античні міста держави Північного Причорномор'я. Античні впливи в українській культурі.

Тема 2. Середньовічна Україна

Причини, хід, етапи розвитку Київської Русі. Устрій Руської держави. Етнічні процеси в Київській Русі. Творення українського етносу. Феодальне роздроблення: причини, наслідки. Галицько-Волинське князівство – нова європейська держава: устрій, політика. Занепад Русі: причини, наслідки. Середньовічна культура України : мова, писемність, література, образотворче мистецтво і архітектура.

Тема 3. Історичні та культурні реалії в Україні у II пол. XIV – I пол. XVII ст.

Послаблення українських князівств, входження Волині, Полісся, Київщини, Брацлавщини і Чернігово-Сіверщини до складу Литовського князівства. Формування поліетнічної литовсько-українсько-білоруської держави з елементами федеративного устрою і автономією українських і білоруських земель. Кревська (1385 р.) унія між Литвою і Польщею. Підписання Люблінської унії (1569 р.) та її наслідки для українських земель. Культура українського Ренесансу другої пол. XV – першої пол. XVII ст.

Тема 4. Козацько-Гетьманська доба.

Зародження та еволюція українського козацтва. Запорозька Січ – ядро формування власної держави. Суспільно-політична та економічна організація українського козацтва. Вплив козацтва на формування національної самосвідомості народу. Запорозька Січ у міждержавних відносинах Європи та Азії. Козацько-селянські повстання кінця ХУІ середини ХУІІ ст. та їх наслідки. «Ординація Війська Запорозького» (1638). Причини, характер, рушійні сили національної революції. Розгортання національно-визвольної і соціальної боротьби. Укладення Зборівської угоди. Державницькі процеси у Гетьманщині. Погіршення геополітичного становища. Переяславська рада: умови, політико-правове-значення. Криза Гетьманщини. Руїна. Гетьман в екзилі П. Орлик та його Конституція. Продовження процесу інкорпорації України до складу Російської імперії. Ліквідація царизмом автономії України. Внесок козацтва в національну культуру.

Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні наприкінці XVIII – XIX ст.

Соціально-економічні та політичні причини другого національно-культурного Відродження в Україні; особливості розвитку культури України в умовах перебування її у складі Російської та Австро-Угорської імперій. Мистецтво України 1 пол. 19 ст: особливості архітектури (Київ, Харків), образотворче мистецтво (Т.Г. Шевченко та його соратники). Становлення Громадівського руху в Україні, їх видавнича діяльність в 60-70-х рр. XIXст. Репресії російського уряду щодо розвитку української культури Валуївський (1863 р. та Емський (1876 р). укази). Становлення ідей українського суверенітету. Виникнення політичних партій та рухів на рубежі XIX – XX ст.

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 2. Україна в добу новітньої історії

Тема 6. Відродження Української держави на початку XX ст. Розквіт модернізму

Соціально-економічні та політичні чинники національно-визвольного руху на передодні національної революції. Створення Української Центральної ради та її діяльність. Українська держава гетьмана П. Скоропадського. Політика Директорії та її наслідки. Утвердження більшовицької влади в Україні. Національно-визвольний рух на землях Західної України. Поразка української національно-демократичної революції: причини, наслідки. Культура доби національно визвольних змагань. Український модернізм.

Тема 7. Україна у добу тоталітаризму

Українські землі у складі тоталітарних держав у міжвоєнний період (1919 – 1939 рр.). Українські землі у складі тоталітарної держави СРСР. Західноукраїнські землі у складі Польщі, Чехословаччини, Румунії. Україна у роки Другої світової війни (1.09.1939 – 2.09.1945 рр.). Україна у складі СРСР другої пол. XX ст.

Тема 8. Національно-державне відродження України кінця XX – початку XXI ст.

Україна незалежна (кінець XX – початок XXI ст.). Проголошення незалежності України 24 серпня 1991 р. Державне будівництво незалежної України; зовнішньо-політична доктрина незалежної України: східноазійський, західноєвропейський вектори; «Революція Гідності» 2013-2014 рр. Російська агресія 2014-2021 рр.; Україна: перспективи і проблеми сучасності. Українська культура від соціалістичного реалізму до постмодерну.

4. Орієнтовна структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма					Заочна форма						
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
Модуль 1. Історія та культура України												
Змістовий модуль 1. Стародавня середньовічна та нова історія України												
Тема 1. Стародавня історія та культура України	12	2	4			6	12	2			10	
Тема 2. Середньовічна Україна	10	2	2			6	10				10	
Тема 3. Історичні та культурні реалії в Україні у II пол. XIV – I пол. XVII ст.	12	2	4			6	12	2			10	
Тема 4. Козацько-Гетьманська доба.	12	2	4			6	12	2			10	
Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні наприкінці XVIII – XIX ст.	12	2	4			6	10				12	
Змістовний модуль 2. Україна в добу новітньої історії												
Тема 6. Відродження Української держави на початку XX ст. Розквіт модернізму	11	2	2			7	11	2			9	
Тема 7. Україна у добу тоталітаризму	11	2	4			5	11		2		9	
Тема 8. Національно-державне відродження України кінця XX – початку XXI ст.	10	2	4			4	10	2			8	
Всього	90	16	28			46	90	8	4		78	

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва тем	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Тема 1. Стародавня історія та культура України	2	
2.	Тема 2. Середньовічна Україна	4	
3.	Тема 3. Історичні та культурні реалії в Україні у II пол. XIV – I пол. XVII ст.	2	2
4.	Тема 4. Козацько-Гетьманська доба	4	
5.	Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні наприкінці XVIII – XIX ст.	4	
6.	Тема 6. Відродження Української держави на початку XX ст. Розквіт модернізму	4	
7.	Тема 7. Україна у добу тоталітаризму	4	2
8.	Тема 8. Національно-державне відродження України кінця XX – початку XXI ст.	4	
Разом		28	4

6. Теми практичних занять

Не передбачено навчальним планом.

7. Теми лабораторних занять

Не передбачено навчальним планом.

8. Самостійна робота*

№ п/п	Назва теми	Години	
		денна	заочна
Змістовий модуль 1. Стародавня середньовічна та нова історія України			
1.	Тема 1. Стародавня історія та культура України	6	10
2.	Тема 2. Середньовічна Україна	6	10
3.	Тема 3. Історичні та культурні реалії в Україні у II пол. XIV – I пол. XVII ст.	6	10
4.	Тема 4. Козацько-Гетьманська доба.	6	10
5.	Тема 5. Національно-культурне відродження в Україні наприкінці XVIII – XIX ст.	6	12
Змістовний модуль 2. Україна в добу новітньої історії.			
6.	Тема 6. Відродження Української держави на початку XX ст. Розквіт модернізму	7	9
7.	Тема 7. Україна у добу тоталітаризму	5	9
8.	Тема 8. Національно-державне відродження України кінця XX – початку XXI ст.	4	8
Всього		46	78

* перелік завдань наведено у відповідних методичних матеріалах.

9. Індивідуальні завдання

Не передбачені навчальним планом.

10. Методи навчання

В рамках вивчення дисципліни використовуються наступні методи (технології) навчання:

Традиційні методи (технології) навчання

Лекція – логічно вивершений, науково обґрунтований і систематизований виклад певного наукового або науково-методичного питання, ілюстрований, за необхідності, засобами очності та демонстрацією дослідів. Лекція покликана формувати в студентів основи знань з певної наукової галузі, а також визначити напрямок, основний зміст і характер усіх інших видів навчальних занять та самостійної роботи студентів з відповідної навчальної дисципліни.

Семінарське заняття – це колективний науковий пошук певної навчальної проблеми і шляхів її ефективного розв'язання. Учасники заняття аналізують проблему, виявляють причиннонаслідкові зв'язки, висувають шляхи її оптимального вирішення, відповідають на запитання і дискутують. Проводиться, як правило, зі студентами, які мають відповідну підготовку й досвід самостійного № п/п Назва теми Кількість годин 1. Змістовий модуль 1. Битва на Синіх Водах – повернення України до Європи. 5 вивчення складних наукових і практичних проблем

Індивідуальні заняття – передбачають створення умов для якнайповнішої реалізації творчих можливостей студентів, які виявили особливі здібності в навчанні та здібності до науково-дослідної роботи і творчої діяльності. Індивідуальні заняття, як правило, проводяться у позанавчальний час за окремим графіком, складеним кафедрою з урахуванням потреб і можливостей студента.

Самостійна робота студентів полягає у вивченні та опрацюванні наукової, навчально-методичної літератури, законодавчих і нормативних актів, виконанні навчальних завдань. У процесі самостійної роботи студенту необхідно вивчити за допомогою рекомендованої літератури весь матеріал, передбачений програмою курсу.

Інноваційні методи (технології) навчання

Проблемні лекції – направлені на розвиток логічного мислення студентів і характеризуються тим, що коло питань теми обмежується двома-трьома ключовими моментами; увага студентів концентрується на матеріалі, який не знайшов відображення в підручниках, використовується досвід закордонних навчальних закладів з роздачею студентам під час лекції друкованого матеріалу та виділенням головних висновків з питань, що розглядаються. При викладанні лекції студентам даються питання для самостійного

розмірковування, проте лектор сам відповідає на них, не чекаючи відповідей студентів. Система питань у ході лекції має активізуючу роль, спонукає студентів сконцентруватися і почати активно мислити в пошуках правильної відповіді.

Мозковий штурм – метод розв’язання невідкладених завдань за дуже обмежений час, суть якого полягає в тому, щоб висловити якнайбільшу кількість ідей за невеликий проміжок часу, обговорити і здійснити їх селекцію.

Презентації – виступи перед аудиторією, використовуються для представлення певних досягнень, результатів роботи групи, звіту про виконання індивідуальних завдань, інструктажу, демонстрації нових товарів та послуг.

Рольові ігри – форма активізації студентів, за вони задіяні в процесі інсценізації певної виробничої ситуації у ролі безпосередніх учасників подій.

Ділові ігри – метод імітації (наслідування, відображення) прийняття управлінських рішень у різноманітних ситуаціях шляхом гри (програвання, розігрування) за правилами, що вже існують або розробляються самими учасниками. Він реалізуються через самостійне вирішення студентом поставленої проблеми за умови недостатності необхідних знань, коли студент змушений самостійно опанувати новий зміст або шукати нові зв’язки у вже засвоєному матеріалі.

Дистанційне навчання

Дистанційне навчання – індивідуалізований процес передання і засвоєння знань, умінь, навичок і способів пізнавальної діяльності людини, який відбувається за опосередкованої взаємодії віддалених один від одного учасників навчання у спеціалізованому середовищі, яке створене на основі сучасних психолого-педагогічних та інформаційно-комунікаційних технологій. Дистанційне навчання в Уманському НУС здійснюється відповідно до положення «Про систему управління навчанням moodle Уманського національного університету садівництва» <https://www.udau.edu.ua/assets/files/legislation/polozhennya/2016/Polozhennya-pro-sistemuupravlinnya-navchanniam-Moodle-Umanskogo-NUS.pdf>

Дисципліна «Історія та культура України» для дистанційного навчання розміщена на платформі «MOODLE» <https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=579>

11. Методи контролю

Види робіт	Характеристика контролю
Письмове опитування (у т. ч. реферативне повідомлення, есе)	Здобувачі дають лаконічні відповіді на питання, передбачені під час вивчення курсу письмово, або у вигляді реферативного повідомлення, або у вигляді есе. Оцінюванню підлягають правильність та конкретність відповіді на поставлене питання на основі базової та допоміжної літератури.
Усне опитування	Здобувачі дають відповіді в усній формі на питання, що винесені на практичні заняття та самостійне опрацювання. Оцінюванню підлягають правильність та конкретність відповіді на поставлене питання. Позитивним є лаконічність та переконливість під час відповіді.
Тестування	Проводиться письмово або за допомогою системи дистанційного навчання MOODLE https://moodle.udau.edu.ua/course/view.php?id=579 Передбачає вибір однієї правильної відповіді на конкретне питання.
Активність під час обговорення	Оцінюванню підлягають частка участі здобувача у вирішенні колективного завдання, активність, вмотивованість та креативність під час обговорення проблемних питань.
Прояв лідерських якостей	Оцінюванню підлягають прояви лідерських якостей, які полягають у здатності генерувати нові ідеї; панорамність мислення; здатність до самоаналізу; здатність працювати в колективі; відповідальність за виконання завдань; потреба в досягненні позитивного результату.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

При контролі систематичності та активності роботи на практичних заняттях, оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у відповідях і виступах на практичних заняттях; активність при обговоренні питань, що винесені на практичні заняття і самостійне опрацювання.

Система оцінювання активності роботи: а) відповідь з питань семінарів – 0-3 бали; б) презентація питань, винесених на самостійне опрацювання – 0-2 бали. При контролі виконання самостійних завдань оцінці підлягають написання та презентація рефератів (есе).

Модульний контроль з дисципліни «Історія та культура України» здійснюється у формі тестових завдань. На кожний модульний контроль виноситься 2 варіанта тестових завдань, кожен з яких містить 30 (20 для заочної форми навчання) тестів. За 1 правильно вирішене тестове завдання

студент отримує 0,5 бали за модульний контроль I і 0,5 бали за модульний контроль II. Тобто за 30 (20) правильно вирішених тестів модульний контроль I – 15 (10) балів, модульний контроль II – 15 (10) балів.

Розподіл балів, які отримують студенти денної форми навчання

Модуль 1.(поточне тестування)										Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
40					30					30	100
T1	T2	T3	T4	T5	MK1	T6	T7	T8	MK2		
5	5	5	5	5	15	5	5	5	15		

Підсумковий контроль з дисципліни може здійснюватися у формі усного опитування або вирішення тестових завдань.

Розподіл балів, які отримують студенти заочної форми навчання

Модуль 1.(поточне тестування)										Екзамен	Сума
Змістовий модуль 1					Змістовий модуль 2						
40					30					30	100
T1	T2	T3	T4	T5	MK1	T6	T7	T8	MK2		
5	5	5	5	5	10	5	5	5	10		
Контрольна робота - 10											

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	відмінно
82-89	B	добре
74-81	C	
64-73	D	задовільно
60-63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Доморослий В.І. Інструктивно-методичні матеріали до семінарських занять з дисципліни «Історія та культура України» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг» освітньої програми «Маркетинг». Умань: Уманський НУС,

2021. 15 с.

2. Доморослий В.І. Методичні вказівки для самостійної роботи з дисципліни «Історія та культура України» для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня вищої освіти спеціальності 075 «Маркетинг» освітньої програми «Маркетинг». Умань: Уманський НУС, 2021. 14 с.

14. Рекомендована література

Базова

1. Бойко.О. Новітня історія України 2014-2019 рр. Київ: «Альма-Матер», 2020. 160 с.
2. Білоцерківський В. Я. Історія України: навчальний посібник. Київ: Центр учбової літератури, 2007. 535 с.
3. Вятрович В. Україна. Історія з грифом секретно. Київ, 2014. 512 с.
4. Голубець М. Велика історія України. Київ: «Центр навчальної літератури», 2019. 400с.
5. Грицак Я. Подолати минуле. Глобальна історія України. Київ: «Портал», 2022.432 с.
6. Грушевський М. Ілюстрована історія України. Київ: «Наукова думка», 2020. 720 с.
7. Качкан В. Історія України. Київ, 2018. 360 с.
8. Коструба Т. Нарис історії України. Львів, 2020, ЦУЛ. 298 с.
9. Плохій С. Брама Європи. Київ, 2016. 496 с.
10. Яворницький Д. Історія запорізьких козаків: в 3-х т. Київ:«Наукова думка», 1991. 363 с.

Допоміжна

1. Баран В. К. Україна після Сталіна: нарис історії 1953-1985 рр. Львів: Свобода, 1992.
2. Брайчевський М. Приєднання чи возз'єднання? // «Україна». 1991. громада у I та II державних Думах Росії (1906-1907 рр.). / В.І. Доморослий. Умань.: ФОП Жовтий О. О., 2013. 131 с.
3. Голубець М. Велика історія України. Київ: «ЦНЛ», 2019. 400 с.
4. Доморослий В. І. Історія української культури. Курс лекцій. Умань.: ВНП «Візаві», 2015. 218 с.
5. Качкан В. Історія України. Київ, 2018. 360 с.
6. Кралюк П. Богдан Хмельницький: легенда і людина. Київ: «Фоліо», 2018. 288 с.
7. Мицик. Ю. Від трипільців до кіборгів. Київ, «Кліо», 2020. 288 с.
8. Палій О. Короткий курс історії України. Київ: Видавництво «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», 2018. 464 с.
9. Русначенко А. Нариси новітньої історії України. Київ, 2017. 473 с.
10. Скакальська І. Практикум з історії України модерної епохи. Київ: КНТ, 2021. 168 с.

11. Яневський Д. Десять розмов про історію України. Харків, «Фоліо» 2021. 352 с.

15. Інформаційні ресурси

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1556-1823/>

2. Сторінка курс MOODLE [Електронний ресурс]. URL: <http://moodle.Edu.ua/course/view.php?id=744>

3. Наукова бібліотека УНУС. URL:<http://libraru.udau.ua/>

4. Енциклопедія історії України. ЕІУ. URL: <http://histoty.org.ua>

5. Історична правда. URL: www.Istpravda.com.ua.

6. Вікіпедія. URL: <http://uk.wikipedia.org/wiki/>

7. Сторінка кафедри соціально-гуманітарних і правових дисциплін Уманського НУС. URL: <http://social/udau.edu/ua/>

16. Зміни у робочій програмі на 2022/2023 н. р.

Оновлено список рекомендованої літератури.